

Всячина.

КОЛИ ЧОЛОВІК ВИНАЙ-
ШОВ ОГОНЬ

Бого ми очевидно не знаємо, то однак треба сказати, що винахід огню є великим добродійством для людської. Не треба однак думати, що перший чоловік взагалі не видів огню. Він його видів так давно, як давно він сам був. Всеж бо вибухали на землі вулкани, гримі запалював дерева, горіли підземні гази, та тільки в тім була біда, що не знав сам його утворити. В який спосіб чоловік перший раз отримав огонь? Того ми певно не знаємо, а тільки догадуємося. Дуже давно в так званій добі камінній, чоловік не знав зліза, а орудує с. е. топірці і сокири виробляв з крем'я. Щоби виробити приміром таку сокиру, бив один камінь о другий. При тім не міг не завважати іскор, що скакали в наслідок ударів. Треба було тільки, щоб де під рукою був сухий мох, або листе, а іскра, що впала на него, відразу його запалила. Тую загадку стверджують деякі дикі народи. Так приміром народи, що замешкують Аляску, добувають ще нині огонь в сей спосіб, що кладуть мох, відтак потирають камінь сіркою і ударяють о него понад сухим мохом сокирою. Так роблять Патагонці, що живуть в полудневій Америці. Так само робили і старинні Греки і Римляни. Міг чоловік ще в який спосіб дійти до огню, а то коли вертів кість камінним сверлом, або тер два кавалки дерева о себе. Спосіб сего уживають переважно теперішні народи дикі, але спосіб сего дуже тяжкий. Легко радіти собі мешканці островів на Тихім океані, Гавайцї. Беруть они грубий на два пальці кавалок дерева, роблять в нїм по середині ровець, кладуть на землю і сильно притискають ногою. Відтак беруть тонший палик, довгий (на стопу, вкладають его одним кінцем похило в ровець дерева, що его притискають ногою, і сильно і скоро порушують ним. По двоє мінують тертя вискакує іскра, котру ловлять на мох або губку. Трохи інакше витворюють огонь Індіанці в полудневій Америці. Они роблять діру в дереві, беруть палик з м'якого дерева, вкладають в діру і дуже скоро вертять в той спосіб, що палик посувають від себе і до себе. Крім сего уживають іде до витворення огню сверлів. Більше цивілізовані народи уживали кресива.

ІЗ СУСПІЛЬНОГО ЖИТТЯ ЗВІРЯТ.

Много природописців слідило жити звірят, аби дізнати, чи деякі ознаки суспільного життя у них походять із свідомості чи ні. Бачимо приміром, що худобина облизує одна другу ті місця шкіри, які сверблять, малі вишукують собі взаємно галапаси в волоських; у звірят живих в

стадах стоїть все одна або кілька одиниць на сторожі і остерігає прочих перед небезпеченством; коні живучі табунами на степах боронять ся перед вовками в той спосіб, що стають довкола лошаків головами до середини, і копають задніми ногами хижаків напастників; воли протівно, стають в колесо і рогами боронять ся проти нападників. Найзамітніше виступає спільне житє у муравлів і пчол. Если обсервує ся муравлі в штучних гніздах, де муравлі спокійно і вільно можуть виконувати свої чинності, можна замітити немало проявів послуги одних муравлів другим. До таких послуг належить „обмиване“. Товариші лижуть і облизують лежачого муравля, обертують его обережно на всі сторони, потім обмийтий муравель спішить в дорогу разом з другими. Притім можна замітити, що облизуване справляє якесь вдоволене муравлям, подібно як корова знаходить певну приємність при облизуванню теляти. Облизуване муравля другими муравлями є родом масажу, коли повірити природописцеві Васманові. Він пише, що одного спаралізованого ки-слотою муравля вкинув до гнізда муравельного і сів, що з ним стане ся. За хвилину муравлі обступили слабого товариша і облизували его цілий день. Вечером спаралізований муравель вже бігав, а без поміччї товаришів був би певно згинув. Стверджено, що муравель вертаючи до свого муравлинка не керує ся пам'яттю, як думали деякі природописці, але йде за слідом свого специфічного запаху, яким значить дорогу. Вистане зрушити землю на стежці муравлів, а сейчас всі муравлі здержать ся і з непокоєм бігають, немовби вад берегом ріки, шукаючи дороги. А коли лише один муравель впаде на давний слід стежки по другій стороні мнимої перешкоди, то вандрівка муравлів тягне ся спокійно як давніше. Інакший погляд виробив ся що до пчол. Природописці приписують пчолі пам'ять, бо при помочи нюху пчола не змогла би повернути до свого ули. Пчола вилітаючи з ули, окружає его кілька разів у воздуху, аби оглянути і удержати в пам'яті то місце, а потім відлітає. То само замічено у поштових голубів та інших птахів. Пчоли в улию мають на означене небезпеченства, тривоги, неспокою, радости спеціальні звуки, від якого шумать цілий улей в даним разі.

— Випити ся до „Читальні“. Лише 1.50 дол. на рік. За ти грошів буде доставити одну цікаву книжочку кожного місяця. Адресуйте: CZYALNA, Box 353, Scranton, Pa.

ДАРОМЪ ДОСТАНЕТЕ:
Нову докторську книжку вкотре за собою дані інформації в разі для мушкетерів і дітей, для поширення своїх книг в адресі:
O. P. Box 288, Madison Sq., New York

ЮРІЙ ХИЛЯКЪ,
Агентъ „Народного Дому“ въ Оли-
фантъ, Па. и на околицяхъ.

Банковий Бизнесъ

Офісъ Адвокатскій

Банковий Бизнесъ.

Тутъ можете послати свої гроші безпечно а оплата дуже тана.

Также продаю шифкарты на всѣ лїнії за ту саму цѣну, що в головній компанії.

Хто хоче дати вѣдложити гроші, чи лише на часъ або на процентъ, або в старомъ краю въ Банку на процентъ, або хоче позичити грошей на добру заруку, най удасть ся до мене.

Офісъ Адвокатскій.

Хто бы хотѣвъ продати або купити собі фармы тутъ, або дѣмъ въ старомъ краю продати або купити грунтъ, увольнити ся вѣдъ контролѣ войсковой, вѣдъ ексцизерки або асентерунку, най приїде до мого офісу або менѣ напише.

Гроші посылайте на money order або Bank Draft на адресу:

GEO. CHYLAK
BOX 368, OLYPHANT, PA.

Въ ГОТЕЛЮ ХИЛЯКА найдете всегда свѣже, зимне пиво, импортовані вина и цигара першого класу.

Не забувайте на Вашій родині въ Старомъ краю.

Посилайте гроші Вашимъ родинамъ до краю лишь черезъ рускихъ агентѣвъ, а нѣколи черезъ чужинцѣвъ.

На що спомогати другимъ рускимъ грошемъ?!

Если въ мѣсці де мешкаете нема руского агента, то пошлѣть гроші черезъ „Свободу“.

Мы пошлемо Ваші гроші до краю за такую саму цѣну, що ти жидовскій, словакскій, польскій, словенскій, чужій агенты въ Нью Йорку чи деінде, черезъ котрыхъ вы до сего часу гроші посылали.

Грошей не задержуемо а высылаемо ихъ до краю сейчасъ, такъ що гроші доходять на мѣсце призначенія въ протягу 12 днѣвъ.

Адресуйте такъ:

SVOBODA
BOX 353, SCRANTON, PA.

Фармы, фармы!

Если хотите
забезпечити свою будущность
купите фармы въ Алябамѣ,

где зими нема,
где воздухъ легкій и вода здорова.

Тамъ родить ся все, що лишъ въ землю вложите.

Найвысша температура въ лѣтѣ не досягне 95 степенѣвъ, ночи холодны.

Хочете въ щастіи свои лѣта прожити и дѣтямъ своимъ оставити красныи маєтокъ, роздумайте и пишѣть о дальшій поясненія.

Оранже, пшечы, картофля, винницѣ приносять великій грошѣ.

Акеръ 20 долларѣвъ
на малі сплати безъ проценту
На жадає дальшій поясненія зашле Вамъ

M. J. Tylavsky,
Charleroi, Pa.

„Громадська Думка“

щоденна політична, економічна і літературна газета, почне виходити в Київі з 1. Януара 1906 р.

„ГРОМАДСЬКА ДУМКА“ даватиме щоденний огляд життя політичного, громадського, економічного і літературного на Україні, в Росії й по чужих землях; звістки про всякі світові події, цікаві нашим людям; поезії та оповідання, наукові фелетони і т. н.

В „Громадській Думці“ досі згодились писати: Антонович В., проф. Бондаренко Ів., Балабуха С., Боржковский В., Василенко М., Веранов А., Винниченко Вол., Волох С., Вороний М., Ганейзер Е., Гнатюк В., Гринченко Б., Григоренко Гр., Гринченко М. (Загірня), Грушевський М., проф. Грушевський Ол., Дмитрієв М., Дніпрова Чайка, Доманицький В., Дорошенко В., Дорошенко Д., Ефремов С., Жебуньов Л., Житєпський П., Квасницький С., Коваленко Гр., Козловський В., Комаров М., Комарова Г., Конопченко А., Корчак-Чепурковский А., пр. доп., Кошубинський М., Коповий В., Кризський А., проф. Левинський М., Леонтович В., Липа Ів., Липковский С., Лисенко М., Лісовський Ол., Лозинський М., Лотоцький Ол., Маковей О., Маркович Д., Матушевський Ф., Мирний П., Миронець В., Науменко В., Палака Л., Перетц В., проф. Русова С., Русов О., Самійленко В. (Сивенський), Славінський М., Сластьон О., Смуток П., Степаненко В., Тимченко С., Туган-Барановський М., Франко Ів., Чернявський М., Чикаленко С., Шраг І., Ярошевський Б. та інші.

Ціна газеті „Громадська Думка“ на рік 4 карб., на пів року 2 карб., на 3 місяці 1 карб., на 1 місяць 50 коп. з пересилкою. За кордон на рік 9 карб., на пів року 4 карб. 50 к.

„Громадська Думка“ виходитиме по-дня, окрім понеділків та після свят.

Адреса редакції:

„Громадська Думка“ у Київі, Михайловська ул., ч. 10.
Редактор-видавець В. Леонтович.

Нова Громада,

літературно-науковий місячник, почне виходити з січня 1906 р.

„Нова Громада“ міститиме твори красеного письменства (поезії, оповідання, повісті, драматичні твори), наукові й публіцистичні статі, огляди політичного і громадського життя на Україні й по-за її межами і т. н. „Нова Громада“ має тих самих співробітників, що і „Громадська Думка“, виходитиме щомісяця книжками по 10 аркушів друку.

Ціна з пересилкою на рік 6 карб.; за кордон 8.50 карб.; окремо книжка коштує 75 коп.

Адреса редакції:

„Нова Громада“, Київ, Михайловська ул., ч. 10.
Редактор-видавець В. Леонтович.

Передплачувати „Громадську Думку“ і „Нову Громаду“ можна також і в книгарні „Кієвской Старини“, у Київі, Безакієвська ул., ч. 14.

Товариші Українці!

З 1-им Січня 1906 року почав виходити у Петербурзі політично-літературно-науковий місячник

„Вільна Україна“.

Завдання часопису: Допомогти українському селянському та міському пролетаріатові зрозуміти своє класове становище, допомогти йому стати на певний шлях класової боротьби з утисками власників капіталу та землі; розбудити думки про соціалістичний ідеал людського життя, повести до соціалізму.

Передплата з пересилкою на рік 5 карбованців (2.50).

Передплатні гроші прохаємо посилати на адресу:
А. Я. Шабленко, Невський 139, помеш. 60, Петербург, Russia.

Лишь 5 центѣвъ

коштує одна парафіяльна книжочка!

Таку книжочку повиненъ мати кождий чоловікъ до якої церкви вінъ не належавъ бы, бо тоді зможе мати вписану кожду жертву и колекту яку давъ на свою церковь.

Виненъ за минувшій рікъ .	долларѣвъ	центѣвъ
Має заплатити въ році 190..		
Разомъ довженъ заплатити .		

Платити колекты въ 19... році.			
Въ мѣсяці	долар	цент.	Потверждено
Сѣчню			
Лютѣмъ			
Марцю			
Апрѣлю			
Маю			
Юнію			
Юлію			
Августѣ			
Сентябрѣ			
Октябрѣ			
Новембрѣ			
Децембрѣ			
Заплативъ всего			
Мавъ заплатити			
Остатъ виненъ			

Така книжочка є добра на девять роківъ и має сильну полотняну оправу. Менше якъ 100 наразъ не продаемо. Гроші посилати впередъ на адресу:

Svoboda, Box 353, Scranton, Pa.

Одень зънайбольшихъ броваровъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПО-
СОБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ
ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишь разъ по-
коштуе сего пива, то
нишого вже не хоче
пити.

Голова вѣдь него
нѣколи не болитъ,
бо есть здорове и по-
живно.

НЕ ТРѢБА ЕГО ЗЪ ПРИШТОЮ ХВАЛИТИ, БО
ДОБРЕ САМО ЗА СЕБѢ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.